

Kako kvalitetno provoditi vrijeme s djetetom?

U ovim izazovnim danima kada djeca ne idu u vrtić te većinu vremena provode u stanovima i kućama, dok mnogi roditelji rade od doma, postavlja se pitanje kako kvalitetno ispuniti vrijeme s djetetom.

Kvalitetno provedeno vrijeme podrazumijeva da smo prisutni u onome što dijete interesira, da međusobno kvalitetno komuniciramo i radimo nešto zajedničko. Djeca od najranije dobi imaju potrebu i želju provoditi vrijeme u igri i drugim aktivnostima sa svojim roditeljima. Pritom je bitno da se roditelj prilikom iniciranja takvih aktivnosti vodi interesima svojeg djeteta.

Provodeći vrijeme s djetetom razvijamo povjerenje, bliskost i povezanost.

Što roditelji nikako ne bi trebali činiti?

Roditelji obično misle da je djecu jednostavno prevariti, ali nije. Djeca vrlo dobro prepoznaju naše ponašanje i osjećaju kada ih ne slušamo s punom pažnjom.

Vrlo se često događa da je roditelj odsutan za vrijeme igre i druženja s djetetom pa imamo situaciju u kojoj istovremeno gledamo televiziju (jer su baš sad vijesti) i igramo društvenu igru. Ili nam dijete ponosno pokazuje svoj crtež, dok mi razgovaramo na telefon i ne obraćamo pažnju na dijete (jer ne možemo pokazati nepoštovanje prema sugovorniku i prekinuti ga usred rečenice).

Kada ste odvojili vrijeme za svoje dijete, posvetite mu svu svoju pažnju, ne dajte da vas išta u tome ometa i ispričajte kako ste proveli svoj dan. Nakon toga pitajte dijete da ono vama ispriča kako je provelo dan. Odvojite još malo vremena da zajedno s djetetom dogovorite što ćete raditi ostatak dana. Objasnite mu što sve morate obaviti i dogovorite vrijeme za zajedničku igru i aktivnosti.

Zašto je igra važna?

Razvoj sretnog djeteta započinje igrom. Igra je važna za tjelesni, intelektualni, socijalni i emocionalni razvoj djeteta. Kroz igru dijete uči o sebi, svijetu i drugima. Kroz igru prorađuje sve svoje doživljaje - lijepe i ružne (na sebi prihvatljiv način). Zaigranost u djece pokazatelj je mentalnog blagostanja koje se odražava na sposobnost igranja.

Promatrajte svoje dijete dok se igra. Upoznajte tijek njegove igre, načine na koje pokazuje svoje frustracije, znatiželju i kreativne odgovore. Igrajući se, djeca nam govore što misle i kako se osjećaju - sve ono što dijete ne može izraziti riječima izražava kroz igru. Ako postoje problemi, njihova će ih igra otkriti.

Igra je vrlo moćna, a odrasli ponekad zaborave važnost igre. Igra je slobodna, spontana aktivnost koja proizlazi iz unutrašnje djetetove potrebe. Iskustva u igri pomažu djetetu da razumije svijet, da surađuje s djecom i odraslima, da dijeli i dogovara se. Igra potiče koncentraciju, znatiželju, spontanost i kreativnost, potiče sposobnost rješavanja problema. Sve je to važno za svladavanje procesa učenja. Kroz igru dijete uči život.

Što igra znači za dijete?

KROZ IGRU DIJETE ...	
... uči:	• predmetni svijet, tj. okolinu (upoznaje, istražuje, rukuje stvarima, neposredno provjerava) • svijet ljudi i njihove odnose (misaono ispituje, uživa se, zamišlja „kao da...“, „kad bi...“).
... rješava:	• najjednostavnije i najlakše sukobe • svoje strahove, svoje teškoće (u igri je ono vuk, liječnik, mrak..., ono plaši druge oko sebe, tjera vuka, tjera mrak, operira lutku - suočava se, prerađuje i polako nadvladava strah i nelagodu).
... iskazuje:	• sve ono što mu se u stvarnom životu ne dopušta iskazati (ljuti se na drugu djecu, na odrasle, viče, iskazuje agresiju na predmetima...) • u igri se dijete oslobađa napetosti, postaje smireno, opušteno, jer je u igri gotovo sve dopušteno.
... stječe samopouzdanje:	• čini što želi • gospodar je situacije • usavršava svoje sposobnosti, ali na način koji je usklađen s onime što može • ima onu ulogu koju odrasli imaju u stvarnom životu (dijete je policajac, vojnik, pjevačica, glumac, pilot, liječnica, otac, majka...).

Kako roditelj može pomoći djetetu da se igra?

- Osigurati osjećaj prijateljstva, topline, opuštenosti, sigurnosti, iskazivati ljubav (riječima ili pokretom).
- Gledati na dječju igru kao na najvažniji posao odrasloga.
- Dati potporu i pohvaliti. Pokazati interes za djetetovu igru, uključiti se u nju i razgovarati o tijeku igre ako je to u interesu djeteta.
- Osigurati stalan prostor za igru (veličina je nevažna ali imajte na umu da se malena djeca vole igrati u blizini roditelja jer se tako osjećaju sigurnije), nesmetano vrijeme u kojem će dijete samo odlučiti kad će početi igru, što će se igrati, kako, koliko dugo. Ukoliko trebate prekinuti igru, pravodobno najavite djetetu (npr. „imaš još 10 minuta za igru, nakon toga se moramo spremići...”)
- Omogućiti djetetu da samo istražuje igračku i igra se njome (savjetovanje „uključiti ovdje”, „složi tu”... smeta djetetu i govori mu „ti to ne znaš”, „ja nisam zadovoljan tobom” - čini dijete nesretnim). Češće sortirajte igračke - ponudite djetetu manje igračaka i uklonite one na koje ne obraća pažnju, a nakon nekog vremena ih opet ponudite djetetu i zamijenite s onima koje mu u tom trenutku više nisu zanimljive.
- Omogućiti djetetu da nesmetano, samo, igrajući se, svladava probleme, bez uplitanja odrasloga.
- Pomoći, ako dijete traži pomoć, ali tako da dijete i dalje ostane „gospodar situacije”.
- Odrediti, dogovoriti vrijeme za zajedničke igre i aktivnosti s djetetom.

Što roditelji mogu učiniti ako im je igra s djetetom dosadna?

Roditelji, kao i druge odrasle osobe, ponekad iskreno priznaju da im je dječja igra dosadna ili da se jednostavno ne vole igrati. Što je i logično s obzirom da smo godinama usmjeravani na to da izvršavamo svoje obaveze, prvo školske, a onda poslovne, kao i druge životne obaveze.

Kao što je prethodno navedeno, igra je dječji svijet i ona sadrži puno informacija o samom djetetu. Želite li dobro upoznati svoje dijete, najbolji put je pristup kroz igru i pažljivo slušanje što vam dijete govori. Želite li doista biti uspješni u tome, iznimno je važno da i sami budete zaigrani. Upravo zbog toga slijede pitanja koja će vas potaknuti na prisjećanje čega ste se voljeli igrati kao dijete, s ciljem podizanja vašeg stupnja razigranosti (ukoliko imate mogućnosti zapišite ih).

Pitanja za razmišljanje:

1. S čim ste se najradije igrali kao dijete? Je li to bila proizvedena igračka ili nešto pronađeno u prirodi?
2. Jeste li se radije igrali s različitim igračkama ili ste preferirali igru s jednom igračkom?
3. Jeste li se više voljeli igrati sami ili s nekim?
4. Koliko ste igračaka imali i koliko su vam bile dostupne? Jeste li imali svoj prostor za igru?
5. Koliko su roditelji i druge odrasle osobe utjecale na vašu igru? (uopće nisu utjecali - mogli smo se igrati s čim smo htjeli, umjeren utjecaj, iznimno jak utjecaj - roditelji su birali čega ćemo se igrati i kada ćemo se igrati)
6. Jeste li se igrali zajedno s roditeljima? Ako da, na koji način?
7. Je li se podrazumijevalo da se možete igrati bilo kada ili ste prvo trebali izvršiti svoje obaveze (npr. napisati zadaću), a tek se onda mogli igrati? Koje obaveze ste trebali izvršiti?

8. Jesu li vas roditelji podržavali i poticali da pozovete svoje prijatelje u kuću na igru ili ste se s njima mogli igrati samo vani? Ako ste se mogli igrati samo vani, zašto je bilo tako?

9. Koje su sličnosti, a koje razlike između vaše igre kada ste bili dijete i igre vašeg djeteta danas? Što mislite o tome?

10. Koje su sličnosti, a koje razlike između vašeg pristupa igri vašeg djeteta i pristupa igri kakav su imali vaši roditelji?

Kako iskoristiti zajedničke trenutke?

- Izdvojite vrijeme za zajedničku igru i druženje - posvetite svome djetetu potpunu pažnju. Tako će dijete osjetiti da vam je važno i da ste to vrijeme odvojili samo za njega.
- Razgovarajte sa svojim djetetom - važno je slušati dijete stoga potaknite znatiželju i interes djeteta postavljajući različita podpitanja. Izbjegavajte ometajuće čimbenike (laptopi, tableti, utišajte mobitel, isključite televizor). Pokušajte što više razgovarati s djetetom kako biste izgrađivali otvoren i iskren odnos.
- Čitajte svojem djetetu (od najranije dobi), pričajte o pročitanoj i prepričavajte priče. Čitanjem potičete spoznaju, razvoj govora, razvoj zapažanja, pamćenja, zaključivanje, ljubav prema čitanju i prisnost između vas i vašeg djeteta.
- Provođenje vremena ne znači da morate učiniti nešto posebno. Bitno je pružiti djetetu svoj interes i pažnju. Ako ste opterećeni kućanskim poslovima, pitajte svoju djecu da vam pomognu. Zajedničko sudjelovanje u takvim aktivnostima poziva na razgovor i povezivanje.
- Igrajte različite društvene igre kako bi djeca naučila da je najvažnije sudjelovati, družiti se i prihvatiti poraz u igri.
- Okupite se uz obrok. Tako ćete moći redovito izmjenjivati novosti - to je vrijeme kada roditelji mogu slušati svoju djecu, dati im savjet i podršku.
- Dogovorite svoj obiteljski hobi. Aktivnosti kao što su kuhanje, izrada predmeta, zajedničko crtanje, slikanje, kolažiranje, oslikavanje kutija, modeliranje tijestom, domaćim plastelinom, glinamolom, šivanje, pečenje kolača i sl. odličan su način za kvalitetno provođenje vremena s djecom. Koristite reciklirane materijale kao biste omogućili ponovno korištenje i izražavanje različitih kreativnih potencijala vas i vašeg djeteta.

- Potaknite zajedničke tjelesne aktivnosti. One su vrlo važne za razvoj djeteta jer osim što jačaju samo tijelo, one pomažu u povećanju motivacije i upornosti.

Kroz zajedničko druženje u kvalitetnim aktivnostima bolje ćete upoznati svoje dijete, njegove želje, strahove, potrebe i emocije te ga samim time i bolje razumjeti.

Ideje za kreativne aktivnosti i igre koje će vaša djeca obožavati

Aktivnosti i igre za djecu mlađe jasljičke dobi

- **Semafor**

- Od kartonske kutije izradite zidni semafor s tri rupe obojene u boje semafora - crvena, žuta i zelena
- Zadatak je iz košare odabrati lopticu, imenovati boju loptice, procijeniti je li auto na tu boju „stao-pripremio se-vozi“ te lopticu umetnuti u rupu odgovarajuće boje na semaforu

- **Školica za malene**

- Na pod zalijepite krugove u četiri boje - crvena, žuta, plava, zelena; djecu potaknite na skakanje s boje na boju sunožno ili raznožno uz imenovanje boje
- Varijanta iste igre: dijete odabere predmet u ponuđenim bojama, skače ili hoda do kruga iste boje i odlaže predmet

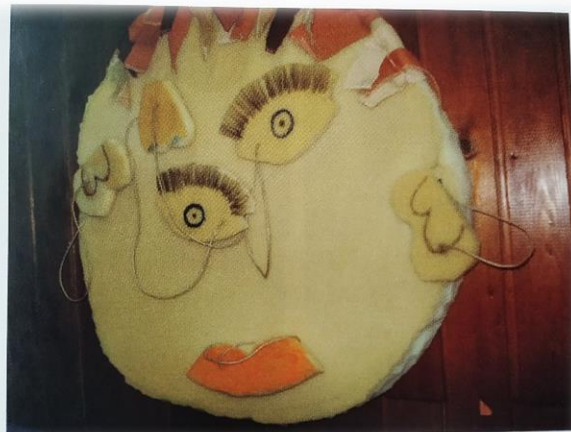
- **Igra papirom**

- Djecu potičemo na trganje traka papira na manje komade, gužvanje i modeliranje papira u kuglice, ubacivanje u kutiju s otvorom, izvlačenje iz kutije pa sve ispočetka
- Potičemo ih na imenovanje i komentiranje radnji koje izvode

- **Složi lice**

- Od spužve ili kartona izradite lice: dijelovi lica su špagom pričvršćeni za podlogu (kako se sitni dijelovi ne bi izgubili), a na lice se spajaju pomoću čičak-trake ili magneta
- Djecu potičemo da složi lice, uz imenovanje dijelova lica i pokazivanja na svome licu

- **Pratimo crtu**

- Na podu povučemo crte u plavoj, crvenoj, zelenoj i žutoj boji (ljepljiva traka), a na kraju svake crte postavimo kanticu u odgovarajućoj boji
- Djeci ponudimo loptice u navedene četiri boje te ih potičemo da uzmu lopticu, pronađu crtu u istoj boji, hodaju po crti do kanticice i ubace u nju lopticu
- Nastavak igre: ponudimo djeci vozila i potičemo ih da se voze po šarenim crtama

Aktivnosti i igre za djecu starije jasličke dobi

- **Hodanje po zadanoj crti**
 - Na pod zalijepimo samoljepljivu traku u različitim smjerovima kretanja
 - Zadatak je hodati po zadanoj crti u različitim smjerovima

- **Složimo toranj**
 - Na predlošcima su nacrtane kocke različitih kombinacija slaganja, predlošci se nalaze na zidu
 - Djeci ponudimo kocke zadanih boja, a njihov zadatak je od kocaka složiti toranj identičan predlošku na zidu

- **Gađanje lopticama u metu**

- Na velikoj kartonskoj površini izrezani su krugovi različitih veličina, ploha je postavljena tako da visi okomito u prostoru
- Djeci ponudimo loptice raznih veličina, a dijete upućujemo na procjenu u koju rupu treba pogoditi loptom s obzirom na veličinu lopte
- Igru se može otežati tako da se na podu označi crta s koje treba gađati u zadanu metu

- **Prepoznavaj geometrijski lik**

- Na podu su naliježpljeni geometrijski oblici - trokut, krug, kvadrat - u tri osnovne boje (crvena, žuta i plava)
- Zadatak je sljedeći: uočiti oblike iste boje i na njih sunožno skočiti
- Prepoznati iste oblike različitih boja te na njih skočiti

- **Kuglana**

- Djeci ponudimo kuglanu izrađenu od plastičnih boca
- Potičemo djecu na kotrljanje lopti prema čunjevima kako bi ih srušili
- Nakon rušenja, čunjeve je potrebno ponovo složiti za sljedećeg igrača

- **Prenesi spužvicu pincetom**

- Djeci ponudimo posudice napunjene spužvicama narezanim na manje komade, prazne posude i pincete
- Potičemo djecu na premještanje spužvica u prazne posude pincetom tako da ne ispuste spužvicu

- **Tobogan za loptice**

- Djeci ponudimo konstrukciju od plastičnih cijevi i drveta koja podsjeća na tobogan
- Potičemo djecu na uzimanje loptice iz jedne posude, umetanje u žlijeb na vrhu tobogana te praćenje kako loptica putuje niz tobogan i pada u drugu posudu koja se nalazi na dnu tobogana

- **Pronađi po broju**

- Izradite plakat s označenim brojevima i skupovima od 1 do 4 te posudica za umetanje predmeta
- Djeca iz vrećice izvlače karticu s brojem (od 1 do 4), pronalaze isti takav broj na plakatu te umeću karticu u džepić na plakatu, zatim u sobi traže onoliko predmeta koliko pokazuje njihov broj kako bi ga umetnuli u posudicu - pri tome paze da su predmeti dovoljno sitni da stanu u posudicu

- **Puhanje papirića**

- Djecu potaknemo na trganje papirnatih maramica na manje komadiće koje ćemo koristiti u igri
- Djeci ponudimo slamku
- Zadatak je pušuci kroz slamku otpuhivati komadiće papira po stolu tako da ne padnu na pod

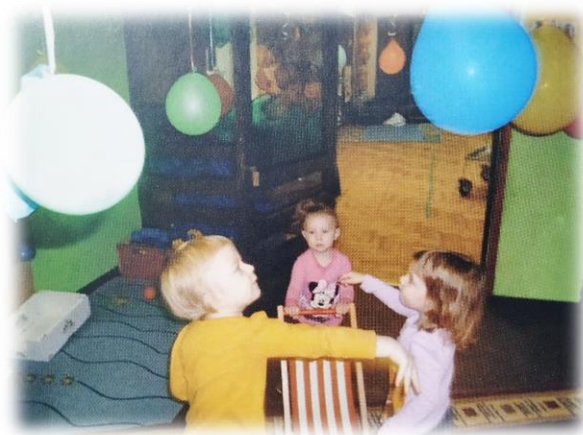
- **Srce za moju obitelj**

- Djeci ponudimo srca izrezana od tvrdog papira s izbušenim rupicama i deblju vunu (ili ukrasnu traku) za provlačenje kroz rupice (ako je djeci teško provlačiti, na vrh se može učvrstiti komadićem selotejpa)
- Potičemo djecu na provlačenje vune kroz rupice kako bi se srce ispunilo ljubavlju te na komentiranje što sve i koga sve volimo

- **Dotakni balon**

- Na strop se pričvrste baloni koji vise na trakama (u visini dječjeg skoka u vis)
- Zadatak je skočiti i dodirnuti balon zadane boje
- Igra se otežava tako da djeci zadajemo niz boja koje treba dotaknuti točnim redom

- **Prepoznavamo i imenujemo boje**

- Na kutiju su pričvršćeni tuljci u tri osnovne boje
- Djeci ponudimo kolutove u boji i potičemo ih na sortiranje i imenovanje boja

- **Složi po broju i boji**

- Na magnetnoj ploči nalaze se pruga i podloge s brojevima, potrebno je složiti vagoni s brojevima na odgovarajuću podlogu (na vagonima mogu biti magneti ili čičak traka)
- Ispod vlaka su vagoni koji voze teret u četiri boje; teret je posložen okomito, vodoravno, koso; na stolu se nalazi teret (drvene špatule s magnetima ili čičak trakom) koji treba staviti na njegovo mjesto

- **Taktilne podloge za hodanje**

- Na pod su pričvršćene taktilne podloge izrađene od kamenih oblutaka, spužve i PVC folije punjene zrakom (balončićima) - ili sličnim materijalom
- Djecu potaknemo da bosa hodaju po taktilnoj podlozi (u igri tu podlogu možemo nazvati mostom te možemo pričati priču kako dijete hoda preko potoka, pažljivo prelazi da ne smoči noge i dalje nastavimo s osmišljavanjem priče u koju unosimo element prijelaza preko mosta)

- **Posloži životinje po veličini**

- Djeci ponudimo sličice iste životinje u pet veličina na čijim je poleđinama čičak
- Na zidu je podloga koju u ovom kontekstu nazivamo kućicom za životinje, na kojoj su čičak trake kako bi se sličice mogle pričvrstiti
- Potičemo djecu na imenovanje životinja, izvođenje onomatopeje njihova glasanja te slaganje životinja u štalicu po veličini od najmanje do najveće i obrnuto

Aktivnosti i igre za djecu vrtićke dobi

- **Hodanje po trupcima**

- Poligon čini 20 panjeva fiksiranih i ukopanih u zemlju, razmak između trupaca je oko 30cm
- Poligon je vijugav radi poticanja razvoja rotacije tijela i ravnoteže
- Djecu potičemo na prelaženje trupaca primjenjivanjem različitih prirodnih oblika kretanja (hodanje, skakanje, četveronožno hodanje, bočno hodanje i sl.)

- **Provlačenje kroz paukovu mrežu**

- U sobi ispletemo paukovu mrežu vežući špagu za namještaj, stvarajući šire i uže prolaze za provlačenje
- Djecu potičemo da neopaženo prijeđu s jedne strane sobe na drugu, ne dodirujući mrežu kako ne bi probudili glavnog pauka

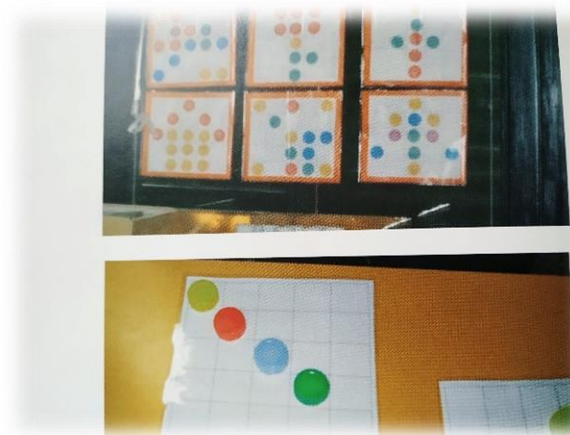
- **Zakvači štipaljke**

- Djeci ponudimo raznobojne štipaljke te papirnate podloške na kojima su uzorci boja
- Cilj igre je na svaki uzorak boje prikvačiti štipaljku iste boje te ga imenovati

- **Čepovi u mreži**

- Djeci ponudimo čepove u bojama i podloške u obliku mreže - tablica 5x5 polja
- Na zidu su predložci s određenim položajem čepova u mreži
- Djecu potičemo neka odaberu predložak koji će složiti vodeći računa o položaju čepova u mreži, kao i njihovim bojama
- Na kraju igre potičemo djecu da prebroje čepove iste boje

- **Izrada nakita po modelu**

- Djeci ponudimo slamke raznih boja te ih potaknemo da ih izrežu na komadiće i damo im vunu koju izrezuju na dužinu jedne ogrlice ili narukvice
- Na stol stavimo uzorak nakita složen od različitih boja i dužina narezanih slamki
- Po završetku nizanja potaknemo dijete na vezanje čvora kako bi se nakit mogao koristiti

- **Natjecateljska igra: Proći kroz tunel**

- S djecom obojimo kartonske tuljce papirnatih ručnika te ih pričvrstimo na pod kao tunele
- Podijelimo djecu u dvije ekipe: svaka ima jednu kuhaču i teniske loptice (svako dijete ima svoju lopticu)
- Potrebno je proći poligon: kuhačom pogurati kroz tunele, nakon tunela lopticu staviti na kuhaču i prenijeti je do posude na cilju; trčati do svoje ekipe i predati kuhaču sljedećem suigraču
- Teža varijanta: umjesto teniskih loptica koristiti pikule

- **Memory zastave i simboli**

- Djeci ponudimo memory zastava država i njihovih simbola (memory par su sličica zastave i sličica simbola države)
- Igru je moguće igrati kada djeca usvoje zastave i njihove simbole
- Mlađoj djeci možemo ponuditi igru s 11 parova kartica složenih u pravilnu cjelinu radi lakšeg pamćenja položaja kartica, a starijoj djeci s 24 para kartica stavljenih na stol bez vidljivog reda

- **Avioni prolaze kroz rupe**

- Djeci ponudimo dva kartona s izrezanim krugovima, obješenih na razinu dječjeg pogleda, tako da stoje okrenuti jedan prema drugome na istoj visini
- Zadatak je napraviti avion od papira, koji će dobro letjeti, tako da uspješno proleti kroz obadvije rupe

- **Pecanje ribica**

- Izradimo ribice od raznobojnih papira, na glavu ribice zakvačimo spajalicu, od drvenih štapića, vune i magneta napravimo udice, na pod stavimo u plavo obojani papir (more, jezero), a oko njega drvene oblutke i panjeve
- Potičemo djecu da se popnu na oblutke i da pecaju ribice
- Djeca odmotavajući i zamotavajući špagu pecaju ribice
- Djecu potičemo da ruke drže u visini očiju kako bi put pecanja bio duži i zahtjevniji

- **Preskakivanje užeta**

- Uže se pričvrsti za dvije točke - stablo, stalak, stolac - tako da se visina može mijenjati
- Djeci zadamo preskakivanje užeta u dokoraku i sunožno tako kod svakog preskoka imenuju neki zadani pojam - krznenu životinju, prijevozno sredstvo, državu koja počinje slovom „P“

- **Prenošenje vatenih kuglica štapićima**

- Potrebne su dvije posudice, vatene kuglice i kineski štapići
- Djeca uz pomoć štapića prenose vatene kuglice iz posude u posudu
- U početku mogu koristiti obje ruke, ali ih potičemo da nakon nekog vremena pokušaju prstima samo jedne ruke (onako kako jedu Kinezi)

- **Pisanje po pijesku**

- Djeci ponudimo kadnicu s pijeskom i snop predložaka na stalku, predlošci sadrže slova, geometrijske oblike i različite ravne i zakrivljene linije
- Predloške stavimo na stol ispred djeteta - na određenoj udaljenosti kako bi se stimulirala akomodacija oka
- Dijete zadane predloške promatra, ako može imenuje i prstom upisuje u pijesak
- Igra se može učiniti zanimljivijom mjerenjem vremena izvedbe štopericom uz suca koji procjenjuje točnost rada

- **Hodanje na štulama**

- Štule mogu biti tvorničke ili izrađene od tvrdih limenki i užeta za rublje
- Dijete pokreće jednu po jednu nogu, a rukama istovremeno održava napetost užeta kako bi štule ostale čvrsto prionute za stopalo
- Kada dijete savlada najjednostavnije kretanje štulama, može mu se zadati kretanje s određenim zadatkom: hodanje po crti, hodanje po neravnom terenu, igranje nogometa na štulama

- **Stolni nogomet na puhanje**

- Djeci ponudimo nogometno igralište - izrađeno od kartonske kutije, dvije slamke i ping-pong lopticu
- Svako dijete smije kroz slamku tri puta puhnuti u lopticu i pokušati je ubaciti u protivnikov gol
- Nogometni teren potrebno je plastificirati, kako bi se mogao obrisati nakon igre

„Igra je u tolikoj mjeri sastavni dio djetinjstva da je djeci koja se nemaju prilike igrati uskraćen dobar dio djetinjstva.“ C. D. Musselwhite

Pripremila Silvija Egić, stručna suradnica pedagoginja

Prema:

- ❖ Pećnik, N., Starc, B. (2010), Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta i podrška roditeljima najmlađe djece, Zagreb, Unicef.
- ❖ Plahutar, A. (2017), Što veseli malog tigra!? Priručnik s primjerima aktivnosti za poticanje spoznajnog razvoja predškolskog djeteta prema načelima NTC-ova sustava, Zagreb, Hrvatska Mensa.
- ❖ Gjurković, T. (2016), Terapija igrom, Split, Harfa.
- ❖ Dissing Sandahl, I. (2019), Igra na danski način, Zagreb, Egmont.
- ❖ Buljan-Flander, G., Karlović, A. (2004), Odgajam li dobro svoje dijete?, Zagreb, Marko M. usluge.
- ❖ Ljubetić, M. (2012), Nosi li dobre roditelje roda?! Odgovorno roditeljstvo za kompetentno dijete, Zagreb, Profil.

Linkovi:

- ❖ http://www.skole.hr/dobro-je-znati/odgoj?news_id=324
- ❖ <http://www.vrtic-vrapce.zagreb.hr/UserDocImages/program/Kvalitetno%20vrijeme.pdf>